

KLAIPĖDOS R. GARGŽDŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „AŽUOLIUKAS“
Įstaigos kodas 191789542, Žemaitės g. 23, Gargždai, Klaipėdos r.

2022 m. gruodžio 31 d.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

I. BENDROJI DALIS

Klaipėdos r. Gargždų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“ (toliau – Įstaiga) yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Klaipėdos rajono savivaldybės ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, kodas 191789542. Registracijos adresas – Žemaitės g. 23, Gargždai, Klaipėdos r., Lietuvos Respublika.

Pagrindinė veikla – švietimas.

Įstaiga yra atskiras juridinis vienetas, turintis herbinį antspaudą bei atsiskaitomąją sąskaitą AB Luminor banke. Sudaro ir teikia atskirus žemesniojo lygio finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Finansinių ataskaitų rinkinys sudarytas pagal 2022 metų IV – ojo ketvirčio paskutinės dienos duomenis.

Kontroliuojamų arba asocijuotų subjektų bei filialų ar kitų struktūrinių padalinių Įstaiga neturi.

Įstaigos ataskaitinio laikotarpio vidutinis darbuotojų skaičius – 68 (2021 m. vidutinis darbuotojų skaičius – 67). Įstaigos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje patvirtinti 71,55 etatai.

II. APSKAITOS POLITIKA

Įstaigos parengtos finansinės ataskaitos atitinka Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (toliau – VSAFAS).

Įstaiga, tvarkydama buhalterinę apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas, vadovaujasi Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka bei taiko apskaitos politiką, kuri patvirtinta Klaipėdos rajono švietimo centro direktoriaus 2022 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Klaipėdos rajono biudžetinių įstaigų apskaitos politikos tvirtinimo“. Apskaitos politika apima ūkinių operacijų ir įvykių pripažinimo, įvertinimo ir apskaitos principus, metodus ir taisykles.

Įstaigos finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais, tarpinis ataskaitinis laikotarpis sutampa su kalendoriniu ketvirčiu.

Apskaitai tvarkyti naudojama buhalterinės apskaitos sistema „Finas“, „Finalga“ ir „Finnet“ kurios pritaikytos apskaitai tvarkyti pagal VSAFAS reikalavimus.

Apskaitos duomenys detalizuojami pagal šiuos požymius:

1. Valstybės funkciją.
2. Programą.
3. Lėšų šaltinį.
4. Valstybės biudžeto išlaidų ir pajamų ekonominės klasifikacijos straipsnį.

Visos operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami dvejetainiu įrašu didžiojoje knygoje. Taikomi kaupimo, subjekto, veiklos tęstinumo, periodiškumo, pastovumo, piniginio mato, palyginimo, atsargumo, neutralumo, turinio viršenybės prieš formą principai. Pateikiama informacija yra patikima, teisinga, nešališka, visais reikšmingais atvejais išsamai.

Visos ūkinės operacijos ir įvykiai apskaitoje registruojami eurais ir centais, apvalinant iki šimtųjų euro dalių (dviejų skaitmenų po kablelio).

Nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka nematerialiojo turto apibrėžimą ir visus nematerialiojo turto pripažinimo kriterijus, pateiktus 13-ajame VSAFAS „Nematerialusis turtas“.

Nematerialusis turtas pirminio pripažinimo metu apskaitoje yra registruojamas įsigijimo savikaina. Po pirminio pripažinimo nematerialusis turtas, kurio naudingo tarnavimo laikas ribotas, finansinėse ataskaitose yra parodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir nuvertėjimą, jei jis yra.

Nematerialiojo turto amortizuojamoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą nustatytą turto naudingo tarnavimo laiką tiesiogiai proporcingu metodu. Nematerialiojo turto vieneto amortizacija pradama skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos ir nebeskaičiuojama nuo kito mėnesio, kai naudojamo nematerialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Likvidacinė vertė – 0 Eur.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę, jei tikrąją vertę įmanoma patikimai nustatyti. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet turto įsigijimo savikaina lygi nuliui ir toks nematerialusis turtas įtraukiamas į nebalansines sąskaitas.

Neatlygintinai gautas nematerialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukauptos amortizacijos ir nuvertėjimo (jei jis yra) sumos pagal nematerialiojo turto gavimo dienos būklę. Taip pat registruojamos gautos finansavimo sumos, pagal nurodytą finansavimo šaltinį.

Įsigytas nematerialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas tikrąja verte, jei tikrąją vertę galima patikimai nustatyti.

Nustatytos šios nematerialiojo turto grupės ir turto amortizacijos laikas:

1 lentelė

Eil. Nr.	Turto grupės	Turto amortizacijos normatyvas (metai)
1.	Programinė įranga ir jos licencijos	1
2.	Kitas nematerialusis turtas	5

Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas pripažįstamas ir registruojamas apskaitoje, jei jis atitinka ilgalaikio materialiojo turto apibrėžtį ir visus jo pripažinimo kriterijus, pateiktus 12-ajame VSAFAS „Ilgalaikis materialusis turtas“.

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo arba pasigaminimo savikaina, jei jo vertė yra ne mažesnė nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta vertė (šis kriterijus netaikomas nekilnojamajam turtui, kilnojamosioms kultūros vertybėms ir transporto priemonėms, šaunamiesiems ginklams), įstaigos veikloje tarnaus ilgiau nei vienerius metus, pagrįstai tikėtina, kad būsimaisiais laikotarpiais iš turto gaus ekonominės naudos, galima patikimai nustatyti turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainą, įstaiga turi teisę tuo turtu disponuoti. Turto pripažinimo kriterijai gali būti keičiami tik pasikeitus teisės aktams reglamentuojantiems šiuos kriterijus.

Po pirminio pripažinimo ilgalaikis materialusis turtas, išskyrus kultūros ir kitas vertybes, finansinėse ataskaitose rodomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir nuvertėjimą, jei jis yra. Likvidacinė vertė – 0,00 Eur, tačiau anksčiau įsigyto turtu likvidacinė vertė nekeičiama.

Ilgalaikio materialiojo turto nudėvimoji vertė yra nuosekliai paskirstoma per visą turto naudingo tarnavimo laiką. Ilgalaikio materialiojo turto vieneto nusidėvėjimas pradamas skaičiuoti nuo kito mėnesio, kai turtas pradamas naudoti, pirmos dienos. Turto likvidacinė vertė lygi 0,00

Eur, tačiau anksčiau įsigyto turto likvidacinė vertė nekeičiama. Nusidėvėjimas nebeskaičiuojamas nuo kito mėnesio, kai naudojamo ilgalaikio materialiojo turto likutinė vertė sutampa su jo likvidacine verte, kai turtas perleidžiamas, nurašomas arba kai apskaičiuojamas ir užregistruojamas to turto vieneto nuvertėjimas, lygus jo likutinės vertės sumai, pirmos dienos. Nusidėvėjimas yra neskaičiuojamas nenaudojamam ilgalaikiam turtui.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas ne iš viešojo sektoriaus subjekto registruojamas jo tikrąja verte pagal įsigijimo dienos būklę. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet turto įsigijimo savikaina lygi nuliui ir toks materialusis turtas įtraukiamas į nebalansines sąskaitas.

Neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas iš kito viešojo sektoriaus subjekto registruojamas įsigijimo savikaina, sukauptas nusidėvėjimas bei nuvertėjimas (jei jis yra) pagal ilgalaikio materialiojo turto perdavimo dienos būklę. Tuo pačiu registruojamos gautos finansavimo sumos, pagal nurodytą finansavimo šaltinį.

Įsigytas ilgalaikis materialusis turtas už simbolinį mokestį registruojamas ilgalaikio materialiojo turto tikrąja verte. Jei tikrosios vertės patikimai nustatyti negalima, tuomet turto įsigijimo savikaina lygi nuliui ir toks materialusis turtas įtraukiamas į nebalansines sąskaitas.

Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimas skaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pagal ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus:

2 lentelė

Ilgalaikio materialiojo turto grupės	Nusidėvėjimo normatyvo mažiausia reikšmė (metais)	Nusidėvėjimo normatyvo didžiausia reikšmė (metais)
1	2	3
Pastatai	80	100
Kiti statiniai	20	60
Mašinos ir įrenginiai	2	10
Transporto priemonės	6	10
Baldai, biuro įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	4	8

Ilgalaikio materialiojo turto rekonstravimas, remontas ar kiti darbai pripažįstami esminiu turto pagerinimu, jei padidina turto funkcijų apimtį arba pailgina turto naudingo tarnavimo laiką, arba iš esmės pagerina jo naudingąsias savybes. Šių darbų verte didinama ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikaina ir (arba) patikslinamas likęs turto naudingo tarnavimo laikas. Jei atlikti darbai nepagerina naudingųjų ilgalaikio materialiojo turto savybių ar nepadidina turto funkcijų apimties, arba nepailgina jo naudingo tarnavimo laiko, jie nepripažįstami esminiu pagerinimu, o šių darbų vertė pripažįstama ataskaitinio laikotarpio sąnaudomis.

Atsargos

Atsargos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje, jei jos atitinka atsargų apibrėžimą, pateiktą 8-ajame VSAFAS „Atsargos“. Atsargos (medžiagos, žaliavos, ūkinis inventorių ir strateginės ir neliečiamosios atsargos, kurios apskaitoje registruojamos įsigijimo ar pasigaminimo savikaina) apskaitoje registruojamos pagal atsargų įsigijimo dokumentus. Nemokamai gautos atsargos apskaitoje registruojamos grynąja realizavimo verte.

Apskaičiuodama atsargų, sunaudotų teikiant paslaugas, ar parduotų atsargų savikainą, Įstaiga taiko konkrečių kainų įkainojimo metodą.

Atsargų sunaudojimas arba pardavimas apskaitoje registruojamas pagal nuolat apskaitomą atsargų būdą, kai apskaitoje registruojama kiekviena su atsargų sunaudojimu arba pardavimu susijusi operacija.

Prie atsargų priskiriamas neatiduotas naudoti ūkinis inventorių. Atiduoto naudoti inventoriaus vertė iš karto įtraukiama į sąnaudas. Naudojamo inventoriaus kiekinė ir vertinė apskaita turi būti tvarkoma nebalansinėse sąskaitose. Apskaitos nebalansinėse sąskaitose reikalavimai yra nustatyti Atsargų apskaitos tvarkos apraše. Naudojamo inventoriaus ir bibliotekos fondo apskaita tvarkoma nebalansinėse sąskaitose kiekinė ir vertinė išraiška.

Finansinis turtas

Finansinis turtas apskaitoje pripažįstamas tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu į apskaitą yra įtraukiamas pagal įsigijimo savikainą.

Gautinos sumos

Gautinos sumos registruojamos tada, kai Įstaiga įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“. Registruojamos gautinos sumos turi būti įvertintos įsigijimo savikaina.

Ilgalaikės gautinos sumos (gautinos sumos už parduotą turtą, suteiktas paslaugas, jei atsiskaitymo terminas yra ilgesnis nei 12 mėn.) registruojamos apskaitoje įsigijimo savikaina. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ilgalaikė gautina suma įvertinama amortizuota savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius. Kartu apskaičiuojama gautinų sumų dalis, kuri bus gauta per kitus 12 mėnesių nuo paskutinės ateinančio ketvirčio dienos, ir ši dalis registruojama kaip ilgalaikių gautinų sumų einamųjų metų dalis.

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus sudaro pinigai banko sąskaitose. Įstaiga taip pat gali disponuoti grynaisiais pinigais. Tokiu atveju grynujų pinigų gavimo, išdavimo apskaitos reikalavimai privalo būti nustatyti atskirame grynujų pinigų apskaitos tvarkos apraše, kurį tvirtina įstaigos vadovas.

Finansavimo sumos

Finansavimo sumos pripažįstamos ir registruojamos apskaitoje, jei atitinka 20-ojo VSAFAS „Finansavimo sumos“ pateiktą sąvoką ir kriterijus.

Finansavimo sumos – įstaigos iš valstybės arba Savivaldybės biudžeto, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirtas įstaigos tikslams ir programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir įstaigos gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas įstaigos išlaidoms dengti ir paramos būdu gautą turtą ir lėšas.

Įstaigos gautos (gautinos) finansavimo sumos pagal paskirtį skirstomos į:

- finansavimo sumas nepiniginiam turtui įsigyti;
- finansavimo sumas kitoms išlaidoms kompensuoti.

Finansavimo sumos nepiniginiam turtui yra gaunamos kaip nemokamai gautas ilgalaikis turtas arba atsargos, įskaitant paramą, arba kaip pinigai, skirti įsigyti ilgalaikį arba trumpalaikį nepiniginį turtą.

Finansavimo sumos kitoms išlaidoms dengti yra skirtos ataskaitinio laikotarpio išlaidoms kompensuoti. Taip pat finansavimo sumomis, skirtomis kitoms išlaidoms kompensuoti, yra laikomos visos likusios finansavimo sumos, nepriskiriamos nepiniginiam turtui įsigyti.

Gautos (gautinos) ir panaudotos finansavimo sumos arba jų dalis pripažįstamos finansavimo pajamomis tais laikotarpiais, kuriais patiriamos su finansavimo sumomis susijusios sąnaudos.

Gautos ir perduotos kitiems viešojo sektoriaus subjektams finansavimo sumos, subjekto sąnaudomis nepripažįstamos, bet registruojamas perduotas finansavimas.

Įstaigos apskaitoje finansavimo sąnaudomis perduotos sumos pripažįstamos tik tuomet, kai kitiems viešojo sektoriaus subjektams yra perduodamos savo uždirbtų pajamų lėšos.

Finansavimo pajamomis pripažįstamos tos sumos, kurios yra skirtos einamąjį laikotarpį patirtoms sąnaudoms finansuoti.

Siekdamas užtikrinti pajamų ir sąnaudų palyginimą, įstaiga padariusi sąnaudų, kurios vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais turi būti kompensuotos, padarytų sąnaudų sumos dydžiu registruoja sukauptas gautinas sumas (sukauptas finansavimo pajamas) ir finansavimo pajamas ir apie tai pateikia pažymą finansavimo sumų davėjui, kuris kitą ataskaitinį laikotarpį suteiks (perduos) finansavimo sumas toms sąnaudoms kompensuoti.

Finansiniai įsipareigojimai

Įsipareigojimai apskaitoje pripažįstami tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti ir įstaiga prisiima įsipareigojimą sumokėti pinigus ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu pagal 17-ąjį VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, 18-ąjį VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui“ ir 19-ojo VSAFAS „Nuoma, finansinė nuoma (lizingas) ir kitos turto perdavimo sutartys“ nuostatas.

Mokėtinų sumų apskaita tvarkoma pildant atitinkamą duomenų registrą pagal kiekvieną gavėją (tiekėją).

Atidėjiniai pripažįstami ir registruojami apskaitoje tada ir tik tada, kai dėl įvykio praeityje įstaiga turi dabartinę teisinę prievolę ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ištekliai, o įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta (pvz., jei įstaigai iškeltas ieškinys ir 90% tikėtina, kad įstaiga privalės sumokėti ieškovui priteistą sumą, turi būti suformuotas atidėjinys, lygus tikėtinais sumokėti sumai). Jei patenkinamos ne visos šios sąlygos, atidėjiniai nėra pripažįstami, o tikrai informacija apie susijusį su tikėtina sumokėti suma neapibrėžtąjį įsipareigojimą yra pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte. Atidėjiniai yra peržiūrimi paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną ir koreguojami, atsižvelgiant į naujus įvykius ar aplinkybes, kad parodytų tiksliausią dabartinę įvertinimą.

Pirminio pripažinimo metu finansiniai įsipareigojimai įvertinami įsigijimo savikaina. Vėliau šie įsipareigojimai įvertinami:

1. Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai – amortizuota savikaina.
2. Trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai – įsigijimo savikaina.

Pajamos

Pajamų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 10-ajame VSAFAS „Kitos pajamos“ ir 20-ajame VSAFAS „Finansavimo sumos“.

Pajamų apskaitai taikomas kaupimo principas. Finansavimo pajamos pripažįstamos tuo pačiu laikotarpiu, kai yra patiriamos su šiomis pajamomis susijusios sąnaudos. Registruojant visas su finansavimo pajamų pripažinimu susijusias operacijas, būtina nurodyti, kokios valstybės funkcijos ir kurios programos ir priemonės vykdymui buvo pripažintos finansavimo pajamos, panaudojant detalizuojančius požymius.

Pajamos, išskyrus finansavimo pajamas, pripažįstamos, kai tikėtina, jog įstaiga gaus su sandoriu susijusią ekonominę naudą, kai galima patikimai įvertinti pajamų sumą ir kai įstaiga gali

patikimai įvertinti su pajamų uždirbimu susijusias sąnaudas. Pardavimų ir paslaugų pajamos registruojamos, atėmus suteiktas nuolaidas.

Pajamomis laikoma tik pačios įstaigos gaunama ekonominė nauda. Pajamomis nepripažįstamos trečiųjų asmenų vardu surinktos sumos, kadangi tai nėra įstaigos gaunama ekonominė nauda. Jei įstaiga yra atsakinga už tam tikrų sumų administravimą ir surinkimą, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka privalo pervesti surinktas sumas į biudžetą ir neturi teisės šių sumų ar jų dalies atgauti tą patį ar vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais, tokios sumos ar jų dalis nėra įstaigos pajamos ir apskaitoje registruojamos pervestinos pajamų sumos bei mokėtinos sumos.

Pajamos registruojamos apskaitoje ir rodomos finansinėse ataskaitose tą ataskaitinį laikotarpį, kurį yra uždirbamos, t. y. kurį suteikiamos viešosios paslaugos, atliekami darbai ar parduodamos prekės ar kt., nepriklausomai nuo pinigų gavimo momento.

Pajamos yra klasifikuojamos į finansavimo pajamas, pagrindinės veiklos kitas pajamas, kitas pajamas, investicinės - finansinės veiklos pajamas.

Pagrindinės veiklos kitos pajamos, tai valgyklos pajamos iš maisto produktų pardavimo, pajamos už vaikų išlaikymą. Pajamos gautos iš veiklos, kuri pagal nuostatus nepriskirtina pagrindinei veiklai, priskiriamos kitos veiklos pajamoms.

Sąnaudos

Sąnaudų apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 11-ajame VSAFAS „Sąnaudos“. Sąnaudų, susijusių su konkrečių turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnių apskaita, principai nustatyti šių straipsnių apskaitą reglamentuojančiuose VSAFAS.

Sąnaudos apskaitoje pripažįstamos vadovaujantis kaupimo ir palyginamumo principais tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kai uždirbamos su jomis susijusios pajamos, neatsižvelgiant į pinigų išleidimo laiką. Tais atvejais, kai per ataskaitinį laikotarpį padarytų išlaidų neįmanoma tiesiogiai susieti su konkrečių pajamų uždirbimu ir jos neduos ekonominės naudos ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais, šios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tą patį laikotarpį, kada buvo patirtos.

Sąnaudų dydis įvertinamas sumokėta arba mokėtina pinigų arba jų ekvivalentų suma. Tais atvejais, kai numatytas ilgas atsiskaitymo laikotarpis ir palūkanos nėra išskirtos iš bendros mokėtinos sumos, sąnaudų dydis įvertinamas diskontuojant atsiskaitymo sumą taikant rinkos palūkanų normą.

Apskaitoje darbuotojams mokėti už kasmetines atostogas sumos kaupiamos ir pripažįstamos sąnaudomis vieną kartą per metus – paskutinę metų dieną.

Sandoriai užsienio valiuta

Sandorių užsienio valiuta apskaitos principai nustatyti 21-ajame VSAFAS „Sandoriai užsienio valiuta“.

Sandoriai užsienio valiuta pirminio pripažinimo metu registruojami apskaitoje pagal sandorio dieną galiojusį Lietuvos banko skelbiamą užsienio valiutos kursą. Pelnas ir nuostoliai iš sandorių užsienio valiuta bei iš užsienio valiuta išreikšto turto ir įsipareigojimų likučių perkainojimo dieną yra registruojami finansinės ir investicinės veiklos pajamų ar sąnaudų sąskaitose.

Valiutinių straipsnių likučiai perkainojami pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigos Lietuvos banko skelbiamą Lietuvos Respublikos piniginių vieneto ir užsienio valiutos santykį.

Turto nuvertėjimas

Turto nuvertėjimo apskaitos principai, metodai ir taisyklės nustatyti 8-ajame VSAFAS „Atsargos“, 17-ajame VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ ir 22-ajame VSAFAS „Turto nuvertėjimas“.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje pripažįstami pagal nuvertėjimo požymius. Sudarydama finansinių ataskaitų rinkinį, įstaiga nustato, ar yra turto nuvertėjimo požymių. Jeigu yra vidinių ar išorinių nuvertėjimo požymių, yra nustatoma turto atsiperkamoji vertė ir palyginama su

turto balansine verte. Turto nuvertėjimui įvertinti yra sudaroma komisija.

Nuostoliai dėl turto nuvertėjimo apskaitoje registruojami apskaičiuotų nuostolių suma mažinant turto balansinę vertę bei ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio pagrindinės arba kitos veiklos sąnaudas.

Turto nuvertėjimas nėra tolygus turto nurašymui. Turto nuvertėjimo atveju yra mažinama turto vieneto balansinė vertė, tačiau išsaugoma informacija apie turto įsigijimo savikainą, t. y. turto vieneto įsigijimo savikaina apskaitoje lieka tokia pati kaip iki nuvertėjimo nustatymo, o nuvertėjimas registruojamas atskiroje sąskaitoje. Turto nuvertėjimas apskaitoje yra registruojamas ne didesne verte nei turto balansinė vertė.

Kai vėlesnį ataskaitinį laikotarpį, pasikeitus aplinkybėms, atstatoma anksčiau pripažinta turto nuvertėjimo suma, turto balansinė vertė po nuvertėjimo atstatymo negali viršyti jo balansinės vertės, kuri būtų buvusi, jeigu turto nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas.

Pripažinus ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto nuvertėjimo nuostolį, perskaičiuojamos būsimesiems ataskaitiniams laikotarpiams tenkančios turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sumos, kad turto nudėvimoji (amortizuojamoji) vertė po nuvertėjimo būtų tolygiai paskirstyta per visą likusį jo naudingo tarnavimo laiką, t. y. nuvertėjimo suma nudėvima per likusį naudingo tarnavimo laiką, mažinant nusidėvėjimo sąnaudas.

Poataskaitiniai įvykiai

Poataskaitinių įvykių apskaitos ir pateikimo finansinėse ataskaitose taisyklės pateiktos 18-ajame VSAFAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai, neapibrėžtasis turtas ir poataskaitiniai įvykiai“.

Poataskaitinis ūkinis įvykis – ūkinis įvykis per laikotarpį nuo paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos iki finansinių ataskaitų pateikimo viešojo sektoriaus subjektui paskutinės dienos.

Atsižvelgiant į poataskaitinių ūkinių įvykių poveikį viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio finansinei būklei, veiklos rezultatams ir pinigų srautams, viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio finansinės ataskaitos turi būti koreguojamos arba ne.

Siekiant nustatyti, kurie ūkiniai įvykiai, įvykę pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, turi būti vertinami, finansinėse ataskaitose turi būti nurodyta paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena ir finansinių ataskaitų pateikimo teisės aktų nustatytam viešojo sektoriaus subjektui diena.

Tarpusavio užskaitos ir palyginamieji skaičiai

Sudarant finansinių ataskaitų rinkinį, turtas ir įsipareigojimai bei pajamos ir sąnaudos nėra užskaitomos tarpusavyje, išskyrus atvejus, kai konkretus VSAFAS reikalauja būtent tokios užskaitos (pvz. dėl draudiminio įvykio patirtos sąnaudos yra užskaitomos su gauta draudimo išmoka). Palyginamieji skaičiai yra koreguojami, kad atitiktų ataskaitinių metų finansinius rezultatus. Apskaitos principų bei apskaitinių įverčių pasikeitimai, sudarant ataskaitinio laikotarpio finansinių ataskaitų rinkinį, pateikiami aiškinamajame rašte.

Informacijos pagal segmentus pateikimas

Informacijos pagal segmentus pateikimo finansinėse ataskaitose reikalavimai nustatyti 25-ajame VSAFAS „Atsiskaitymas pagal segmentus“.

Apskaitoje pagrindinės veiklos sąnaudos ir pagrindinės veiklos pinigų srautai grupuojami pagal segmentus. Segmentai – įstaigos veiklos dalys pagal vykdomas valstybės funkcijas, apimančios vienarūšes teikiamas viešąsias paslaugas pagal valstybės funkcijų klasifikaciją.

Įstaigoje išskiriami šie segmentai: švietimas, socialinė apsauga.

Apie kiekvieną segmentą atskleidžiama tokia informacija: segmento pagrindinės veiklos sąnaudos, segmento pagrindinės veiklos pinigų srautai.

Turto, įsipareigojimų ir finansavimo sumų apskaitą pagal segmentus tvarko taip, kad

galėtų teisingai užregistruoti pagal segmentus pagrindinės veiklos sąnaudas ir pagrindinės veiklos pinigų srautus.

Apskaitos politikos keitimas

Apskaitos politikos keitimo principai nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Pasirinktą Apskaitos politiką taiko nuolat arba gana ilgą laiką tam, kad būtų galima palyginti skirtingų ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas. Tokio palyginimo reikia įstaigos finansinės būklės, veiklos rezultatų, grynojo turto ir pinigų srautų keitimosi tendencijoms nustatyti.

Įstaiga pasirenka ir taiko Apskaitos politiką remdamiesi nuostatomis, pateiktomis 1-ajame VSAFAS „Finansinių ataskaitų rinkinio pateikimas“. Ūkinių operacijų bei ūkinių įvykių pripažinimo, apskaitos ar dėl jų atsirandančio turto, įsipareigojimų, finansavimo sumų, pajamų ir (arba) sąnaudų vertinimo apskaitoje pakeitimas yra laikomas Apskaitos politikos keitimu.

Apskaitos politika keičiama dėl VSAFAS pasikeitimo arba jei kiti teisės aktai to reikalauja. Apskaitos politikos keitimas finansinėse ataskaitose parodomas taikant retrospektyvinį būdą, t. y. nauja apskaitos politika taikoma taip, lyg ji visada būtų buvusi naudojama, todėl pakeista apskaitos politika yra pritaikoma ūkinėms operacijoms ir ūkiniams įvykiams nuo jų atsiradimo. Poveikis, kurį daro apskaitos politikos keitimas einamojo ataskaitinio laikotarpio informacijai ir darytų ankstesnių ataskaitinių laikotarpių informacijai, registruojamas apskaitoje tą ataskaitinį laikotarpį, kurį apskaitos politika pakeičiama, ir parodomas einamojo ataskaitinio laikotarpio veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių klaidų taisymo įtaka“. Šioje eilutėje yra parodoma Apskaitos politikos keitimo poveikio dalis, susijusi su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais. Lyginamoji ankstesnio ataskaitinio laikotarpio informacija finansinėse ataskaitose pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nėra koreguojama.

Apskaitinių įverčių keitimas

Apskaitinių įverčių keitimo principai ir taisyklės nustatyti 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Apskaitiniai įverčiai yra peržiūrimi tuo atveju, jei pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo remtasi atliekant įvertinimą arba atsiranda papildomos informacijos ar kitų įvykių.

Apskaitinių įverčių pasikeitimams įvertinti yra sudaromos atitinkamos komisijos, kurios yra atsakingos už tinkamą aplinkybių ir informacijos, lemiančios apskaitinį įvertinimą, bei poveikio nustatymą ir parodymą finansinėse ataskaitose.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo poveikis nustatant grynąjį perviršį ar deficitą priskiriamas laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, jei jis turi įtakos tik tam laikotarpiui arba laikotarpiui, kada įvyko pasikeitimas, ir vėlesniems laikotarpiams, jei pasikeitimas turi įtakos ir jiems.

Apskaitinio įverčio pasikeitimo rezultatas įtraukiamas į tą veiklos rezultatų ataskaitos eilutę, kurioje buvo parodytas pirminis įvertis, nebent pasikeitimas ataskaitiniu laikotarpiu turi įtakos tik finansinės būklės ataskaitos straipsniams. Informacija, susijusi su apskaitinio įverčio pakeitimu, pateikiama aiškinamajame rašte.

Nusidėvėjimas skaičiuojamas tiesioginiu metodu, o apskaitiniu įverčiu laikoma įstaigos pasirinkta apskaičiavimo taisyklė, įstaigos vadovo įsakymu patvirtintas naudingo tarnavimo laikas, kuro sunaudojimo normos, ūkinio inventoriaus tarnavimo laikas.

Apskaitos klaidų taisymas

Apskaitos klaidų taisymo taisyklės nustatytos 7-ajame VSAFAS „Apskaitos politikos, apskaitinių įverčių keitimas ir klaidų taisymas“.

Ataskaitiniu laikotarpiu gali būti pastebėtos apskaitos klaidos, padarytos praėjusių

ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaida laikoma esmine, jei jos vertinė išraiška individualiai arba kartu su kitų to ataskaitinio laikotarpio klaidų vertinėmis išraiškomis yra didesnė nei 0,5 proc. per finansinius metus gautų finansavimo sumų vertės.

Ir esminės, ir neesminės apskaitos klaidos taisomos einamojo ataskaitinio laikotarpio finansinėse ataskaitose. Apskaitos klaidų taisymo įtaka finansinėse ataskaitose parodoma taip:

1. Jei apskaitos klaida nėra esminė, jos taisymas registruojamas toje pačioje sąskaitoje, kurioje buvo užregistruota klaidinga informacija, ir parodomas toje pačioje veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje, kurioje buvo pateikta klaidinga informacija;

2. Jei apskaitos klaida esminė, jos taisymas registruojamas tam skirtoje sąskaitoje ir parodomas veiklos rezultatų ataskaitos eilutėje „Apskaitos politikos keitimo bei esminių apskaitos klaidų taisymo įtaka“. Lyginamoji ankstesniojo ataskaitinio laikotarpio finansinė informacija pateikiama tokia, kokia buvo, t. y. nekeičiama. Su esminės klaidos taisymu susijusi informacija pateikiama aiškinamajame rašte.

Įstaiga VSAKIS metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį parengė ir pateikė pagal savo metinių finansinių ataskaitų rinkinių duomenis, patvirtintus įstaigos vadovo 2023.03.13.

III. PASTABOS

Pastaba Nr. P02. Veiklos segmentai.

Įstaigos pagrindiniai veiklos sąnaudų segmentai – švietimas ir socialinė apsauga. Socialinės apsaugos išlaidoms priskiriamos nemokamo maitinimo išlaidos. Informacija pateikiama priede „Informacija pagal veiklos segmentus“.

Pastaba Nr. P03. Nematerialus turtas.

Per 2022 metus Įstaiga įsigijo kito nematerialaus turto (įstaigos svetainę) už 409,28 Eur. Nematerialiojo turto nusidėvėjimas ir likutinė vertė pateikta 3 lentelėje:

3 lentelė

Turto grupės pavadinimas	Balansinės sąskaitos Nr.	Turto vertė, Eur	Sukauptas nusidėvėjimas, Eur	Likutinė vertė, Eur
Programinė įranga ir licencijos	1120001	1278,14	1018,35	259,79
Iš viso:		1278,14	1018,35	259,79

2022 m. gruodžio 31 d. visiškai amortizuoto, tačiau vis dar naudojamo įstaigos veikloje nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina sudaro 868,86 Eur (programinė įranga).

Pastaba Nr. P04. Ilgalaikis materialus turtas.

Ilgalaikio materialiojo turto 2022 metais įsigyta už 28891,02 Eur: mašinų ir įrengimų už 20033,37 Eur ir kitų statinių už 8857,65 Eur.

Įstaigoje esančio turto nusidėvėjimas ir likutinė vertė pateikta 4 lentelėje:

4 lentelė

Turto grupės pavadinimas	Balansinės sąskaitos Nr.	Turto vertė, Eur	Sukauptas nusidėvėjimas, Eur	Likutinė vertė, Eur
Negyvenamieji pastatai	1202201	836860,47	185142,70	651717,77
Kiti statiniai	1211001	103468,43	51934,13	51534,30
Kitos mašinos ir įrenginiai	1205401	53155,04	22175,04	30980,00
Baldai	1208101	2604,29	2463,21	141,08

Kompiuterinė įranga	1208201	5436,61	2532,78	2903,83
Kita biuro įranga	1208301	14080,16	12504,29	1575,87
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	1209401	26825,57	8991,81	17833,76
Iš viso:		1042430,57	285743,96	756686,61

2022 m. gruodžio 31 d. visiškai nudėvėto, tačiau vis dar naudojamo įstaigos veikloje materialaus ilgalaikio turto įsigijimo ar pasigaminimo savikaina sudarė 32590,44 Eur, iš jų:

1. Kiti statiniai – 7334,91 Eur.
2. Kitos mašinos ir įrengimai – 13697,29 Eur.
3. Baldai – 1484,28 Eur.
4. Kompiuterinė įranga – 1988,96 Eur.
5. Kita biuro įranga – 865,00 Eur.
5. Kitas ilgalaikis turtas – 7220,00 Eur.

Pastaba Nr. P08. Atsargos.

Informacija apie atsargų vertės pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį pagal atsargų grupes pateikta 5 lentelėje:

5 lentelė

Atsargų grupės	Likutis 2022-01-01, Eur	Įsigijimo savikaina, Eur	Panaudota, Eur	Likutinė vertė, Eur
Kanc. ir ūkinės prekės	3859,25	19474,77	23334,02	0,00
Maisto produktai	2853,29	83902,22	83900,84	2854,67
Dyzelinis kuras, granulės	0,00	6837,52	2895,10	3942,42
Medikamentai	0,00	62,92	62,92	0,00
Trumpalaikis turtas	25150,21	17431,71	42581,92	0,00
Iš viso:	31862,75	127709,14	152774,80	6797,09

Analizuojant atsargų įsigijimą tarp 2021 metų ir 2022 metų, galima pastebėti, kad 2022 metais atsargoms daugiau išleista apie 30,3 %. Įtakos turėjo padidėjusios kainos.

Pastaba Nr. P09. Išankstiniai apmokėjimai.

2022 metų paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną išankstinių mokėjimų suma buvo 16516,56 Eur, kurią sudarė išankstinis apmokėjimas už nutolusią saulės elektrinę. 2021 metais išankstinių apmokėjimų nebuvo.

Pastaba Nr. P10. Per vienerius metus gautinos sumos.

Informacija apie gautinas sumas pateikta 6 lentelėje:

6 lentelė

Eil. Nr.	Sukauptos gautinos sumos	Paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena (Eur)
1.	Sukaupti atostoginiai	144044,76
2.	Atidėjiniai	1182,40
3.	Kitos gautinos sumos (centralizuoti pirkimai)	1774,42
4.	Sukauptos finansavimo pajamos	1353,11
5.	Gautinos sumos už parduotas prekes, suteiktas paslaugas	6400,78
	Iš viso:	154755,47

Iš finansinės būklės atskaitos duomenų galima matyti, kad per vienerius metus gautinos sumos 2021 m. gruodžio 31 d. buvo 86555,15 Eur, tai yra 68200,32 Eur mažesnės. 2022 metais sumos padidėjimą lėmė atostogų rezervo bei kreditorinio įsiskolinimo padidėjusios sumos.

Pastaba Nr. P11. Pinigai ir pinigų ekvivalentai.

2022 m. gruodžio 31 d. lėšų likutis banko sąskaitoje buvo 2227,55 Eur. Tai gražinta GPM parama iš Valstybinės mokesčių inspekcijos. 2021 metais likutis buvo mažesnis 305,25 Eur.

Pastaba Nr. P12. Finansavimo sumos.

Informacija apie finansavimo sumas pagal šaltinį, tikslinę paskirtį ir jų pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama 20-ojo VSAFAS 4 ir 5 priedų formose. Finansavimo sumų straipsnyje nurodyti gauto finansavimo likučiai.

Pastaba Nr. P15. Ilgalaikiai atidėjimai.

2022 metų paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ilgalaikių atidėjinių suma buvo 1182,40 Eur, kuriuos sudarė priskaitytos išmokos, skirtos pensinio amžiaus darbuotojams. 2021 metais ilgalaikių atidėjinių nebuvo. 2021 m. buvo trumpalaikių atidėjinių 7074,37 Eur, kurie 2022 m. panaudoti.

Pastaba Nr. P17. Trumpalaikės mokėtinos sumos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje trumpalaikės mokėtinos sumos sudarė:

1. Sukauptos atostoginių sąnaudos 144044,76 Eur.
2. Tiekėjams mokėtinos sumos 1353,11 Eur.
3. Centrinės buhalterijos perduotos elektros sąnaudos 1774,42 Eur.

Lyginant su praėjusio laikotarpio duomenimis, šių sumų padidėjimą lėmė 2022 metais padidėjusios sukauptų atostoginių sąnaudos ir kreditorinis įsiskolinimas.

Pastaba Nr. P18. Grynasis turtas.

Grynasis perviršis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudaro 18422,41 Eur.

Pastaba Nr. P21. Pagrindinės veiklos kitos pajamos ir kitos veiklos pajamos.

Pateiktoje veiklos rezultatų ataskaitoje pagrindinės veiklos kitų pajamų suma – 77089,54 Eur. Tai per 2022 metus surinktos įmokos už išlaikymą švietimo įstaigoje. 2021 metais šių pajamų buvo surinkta 50931,02 Eur. Surinktų pajamų padidėjimą lėmė padidėję lankymo įkainiai, išaugusios maisto produktų kainos.

Pastaba Nr. P22. Pagrindinės veiklos sąnaudos.

Per 2022 m. sukauptos pagrindinės veiklos sąnaudos pateiktos 8 lentelėje:

7 lentelė

Eil. Nr.	Sąnaudos	2021 m. (Eur)	2022 m. (Eur)
1.	Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo	944244,28	1266679,46
2.	Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo	26087,34	27737,14
3.	Šildymo	14071,20	20738,65
4.	Elektros energijos	6393,97	16105,35
5.	Vandentiekio ir kanalizacijos	2936,04	3417,83
6.	Ryšių paslaugų	833,22	859,78
7.	Kitų komunalinių paslaugų	1767,32	3297,33
8.	Komandiruočių	94,87	361,27
9.	Transporto	0,00	0,00

10.	Kvalifikacijos kėlimo	3701,40	4029,77
11.	Paprastojo remonto	1547,00	2610,54
12.	Sunaudotų atsargų	83796,24	149585,78
13.	Kitų paslaugų	7824,86	18461,72
	Iš viso:	1093297,74	1513884,62

Iš veiklos rezultatų ataskaitos duomenų galima matyti, kad pagrindinės veiklos sąnaudos, palyginus su 2021 metais, padidėjo apie 38,5 %, tai yra 420586,88 Eur. Padidėjo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos – 34,1 % (322435,18 Eur), nes padidėjo minimalus darbo užmokestis, didėjo mokytojų ir specialistų atlyginimai. Ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo, komunalinių paslaugų ir ryšių, kvalifikacijos, paprastojo remonto, atsargų bei kitų paslaugų sąnaudos padidėjo apie 65,9 % (98151,70 Eur), nes didėjo komunalinių paslaugų, atsargų kainos.

Informacija apie paramą.

Informacija apie 2022 metais paramos gavimą ir panaudojimą pateikta 8 lentelėje.

8 lentelė (eurais)

Paramos pavadinimas	Likutis metų pradžioje	Gauta lėšų	Panaudota lėšų	Likutis laikotarpio pabaigoje
Gražinta GPM parama iš Valstybinės mokesčių inspekcijos	1922,30	2109,85	1804,60	2227,55
Iš viso :	1922,30	2109,85	1804,60	2227,55

Direktorė

Rasa Jusčienė

Centralizuotos biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos skyriaus vedėja

Viktorija Kaprizkina